

Dossier informatiu:

6è MEMORIAL FRANCESC CANDEL

El Patronat de la Fundació Paco Candel ha acordat concedir per unanimitat els guardons del 6è Memorial Francesc Candel 2013 en l'àmbit Cultural, Social, de Comunicació i In Memoriam, a les següents persones i institucions:

MAX CAHNER

In Memoriam

El Patronat de la Fundació Paco Candel atorga el guardó extraordinari del Memorial Francesc Candel 2013 a l'Honorable Senyor Max Cahner i Garcia (1936-2013), valorant la indiscutible contribució que va fer a la cultura catalana, primer com a editor i, després, des de la generalitat i en la seva condició de Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, posant les bases de les estructures de les quals inicià el desenvolupament.

Pels integrants del Patronat, és un motiu d'especial consideració la commemoració de la publicació del llibre *Els altres catalans*, que Max Cahner encarregà a Francesc Candel, quan dirigia Edicions 62. El ressò obtingut pels actes inaugurals de la celebració que es perllongarà fins a finals d'any, és una prova inqüestionable de la transcendència del llibre i de l'encert de l'escriptor i de l'editor que l'encarregà. Un fet que justifica plenament aquest reconeixement que es fa a Max Cahner, que ja s'havia considerat en anteriors ocasions

del memorial, però que es va decidir otorgar en ocasió del 50è aniversari d'aquell gran llibre.

Apunts biogràfics:

Max Emanuel Cahner i Garcia neix a Bad Godesberg (Alemanya) el 3 de desembre de 1936. El seu pare, Max Emanuel Cahner i Bruguera, era català de naixement, però durant la Guerra Civil la família Cahner va ser expulsada del país i enviada a Alemanya, on va néixer Max Cahner. L'any 1939 la família retorna a Barcelona. L'any 1952, amb només 15 anys, es matricula a les facultats de Química i de Dret de la Universitat de Barcelona. Després de convertir la revista Serra d'Or en el referent de la cultura catalana de la dècada dels anys 60, funda, amb el seu amic Ramon Bastardes, Edicions 62, l'editorial que fou el bastió de la nostra cultura. L'any 1964 el règim franquista l'expulsa del país, i quan torna, engega l'empresa editorial més ambiciosa d'aquella dècada: la Gran Enciclopèdia Catalana.

L'any 1972 fundà una altra editorial, Curial Edicions Catalanes, que es caracteritzà per donar més importància al contingut de l'obra que es publica que no pas a la seva rendibilitat comercial. Curial Edicions Catalanes té un fons editorial d'una importància cabdal per a la nostra cultura, on destaquen les dues grans obres de Joan Coromines.

El 1980, Convergència i Unió guanya les eleccions nacionals i Max Cahner accepta la Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació que li ofereix Jordi Pujol. La seva tasca al davant de la conselleria fou immensa. En els quatre anys que durà el seu mandat, fins el 1984, Max Cahner creà i reconstruí les infraestructures necessàries per al desenvolupament d'una cultura normalitzada: Arxiu Nacional de Catalunya, Filmoteca de Catalunya, adquisició del teatre Poliorama, projecte del Teatre Nacional i l'Auditori, Llei de Normalització Lingüística, TV3 i Catalunya Ràdio, Centre d'Art Santa Mònica, creació de

biblioteques, renovació dels museus, restauració de monuments... Activà l'associacionisme i la cultura popular amb realitzacions tan importants com Expocultura, el Congrés de Cultura Popular i Tradicional, congressos d'ateneus, excursionisme o àrees de nova creació... El 1986 recupera l'edició de la Revista de Catalunya. Fou rector de la Universitat d'Estiu de Prada de Conflent des de l'any 1985 al 1987. Fou professor de Llengua i literatura catalanes de la Universitat de Barcelona des de l'any 1984 fins que es jubilà, el 2006. Entre els anys 1987 i 1991 fou president del Consell d'Administració, president executiu i editor del diari Avui. No és menys important la seva tasca com a investigador de llengua i literatura.

PILARÍN BAYÉS

Àmbit Cultural

La ninotaire Pilarín Bayés rep el guardó corresponent a l'*Àmbit Cultural* del Memorial Francesc Candel 2013, en honor a una llarga trajectòria en què, per mitjà de l'extraordinària capacitat per expressar dibuixant, ha il·lustrat a tot el país, les formes de vida, la cultura, les institucions, la història, la multitud de figures representatives i exemplars de què afortunadament disposem, entre elles, Francesc Candel... Que ha posat a l'abast de tothom amb una sensibilitat memorable.

L'obra de Pilarín Bayés supera l'àmbit artístic per la seva capacitat extraordinària d'endinsar-se en una pedagogia social per tothom admirada, que fa al conjunt del país un servei que mereix la més gran consideració.

Apunt biogràfic:

Neix a Vic el 1941, en ple franquisme. Estudia a la Facultat de Belles Arts de Barcelona i allí la descobreix la pedagoga Marta Mata, que la introdueix en el món professional. L'any 1964

publica el seu primer conte per a nens, a l'Editorial la Galera, *El meu pardal* i comença a col·laborar amb la revista Cavall Fort. La seva primera exposició sobre temes de cultura tradicional la fa a Expocultura el 1982.

Des de l'inici fins ara la Pilarín ha publicat més de 800 llibres, alguns traduïts a vuit idiomes. Ha col·laborat en innumbrables publicacions, exposicions d'obra original, i els seus dibuixos s'han aplicat a tot tipus de suports i formats.

És una artista compromesa amb el seu país, Catalunya, i es reflecteix clarament en el gruix de la seva extensa obra. Així mateix, la seva gran qualitat artística i humana li ha permès il·lustrar qualsevol escenari, indret o personatge de tot el món i de totes les èpoques.

L'any 1991 la Generalitat de Catalunya li va donar la Creu de Sant Jordi i, a l'abril del 2011, Vic li va concedir la Medalla d'Or de la ciutat. Per aquest motiu es va fer una gran exposició antològica *Benvinguts al circ de la Pilarín* que itinerarà per diferents ciutats.

FEDERACIÓ D'ATENEUS DE CATALUNYA *Àmbit Social*

La Federació d'Ateneus de Catalunya rep el guardó corresponent a l'*Àmbit Social* del Memorial Francesc Candel 2013, en reconeixement a la tasca desenvolupada pel conjunt dels ateneus catalans durant el darrer segle i mig i, en concret, pel trentè aniversari de la Federació que va néixer en democràcia, immediatament després que Catalunya recobrés la seva principal institució de govern, la Generalitat.

En tres dècades de vida, la Federació d'Ateneus ha contribuït a la vitalització d'un conjunt d'entitats, casals i centres socioculturals que, en el tercer congrés d'ateneus celebrat a

Reus el 1983 -70 anys després del segon-, varen decidir adoptar la definició col·lectiva d'ateneu amb l'afany de superar velles diferències i potenciar la que és segurament una de les xarxes d'equipaments socioculturals més potents del món, feta exclusivament amb l'esforç popular.

Tot aquest conjunt de societats ateístiques, va sobreviure les situacions polítiques més adverses, conseravant el patrimoni social i l'esperit fundacional de cadascuna d'elles, van ser motors de la il·lusió de casa nostra, alfabetitzant les classes populars i instruint les noves generacions, creant espais de l'esbarjo i fomentant la convivència des d'un plantejament interclassista, van promoure les primeres estructures del benestar social: societats de socors mutu, mutuels, cooperatives... Després van resistir els embats de les dictadures i van contribuir decididament a conquerir les llibertats democràtiques.

Cap altre organisme representa millor aquesta tasca col·lectiva, des dels ateneus que han complert un segle i mig, fins els que han anat sorgint amb noves propostes; tots plegats representen una forma de vida.... El Patronat de la Fundació Paco Candel ha valorat la intensa tasca desenvolupada durant les tres dècades de vida de la federació d'Ateneus de Catalunya i l'actual objectiu de recobrar les essències, decantant-se per les funcions socials a les quals obliga aquest moment, sense deixar de banda els valors culturals que estan en els orígens.

Apunt biogràfic:

La Federació d'Ateneus de Catalunya es va fundar el 1983 com a entitat de segon nivell aglutinadora d'ateneus i associacions culturals. Trenta anys després, seguim treballant per oferir serveis als nostres federats, defensar els interessos i donar visibilitat al moviment, promocionar i potenciar la cultura catalana i fomentar el model d'associacionisme

cultural ateneístic. Actualment som més de 160 entitats federades, que sumen més de 92.000 associats a tot Catalunya.

Des de la Federació d'Ateneus es vol garantir el manteniment i la difusió de la cultura catalana, la tradicional i la contemporània; la promoció de l'esbarjo recreatiu i educatiu; la formació de la persona; l'activitat esportiva i de lleure; els espais de convivència i arrelament; el foment del voluntariat, del treball comunitari i en xarxa; la cohesió social; el recolzament a les arts en totes les seves disciplines, entre altres. En definitiva, un moviment ateneístic que s'ofereix al país que representa: una Catalunya forta, emprenedora, oberta i no exclouent, que té el seu potencial en la base humana que l'aglutina i que li dóna força.

ENS DE L'ASSOCIACIONISME CULTURAL CATALÀ

Àmbit de Comunicació

L'Ens de l'Associacionisme Cultural Català rep el guardó corresponent a l'*Àmbit de Comunicació* del Memorial Francesc Candel 2013 en consideració a la reconeguda tasca que, des de la seva creació, ha realitzat en pro d'una millor visualització de l'associacionisme i la cultura popular en el conjunt dels mitjans de comunicació, rectificant de manera notable l'oblit i la marginació que venia patint l'activisme cultural, que tants serveis ha fet a la concreció d'un model de societat civil, que és una de les columnes vertebrals de Catalunya.

La Fundació Paco Candel se sent satisfeta per haver contribuït també a l'èxit de l'Ens, cosa que permet valorar amb propietat i coneixement el gran encert de la creació d'aquesta institució, especialment quan per mitjà d'ella l'associacionisme i la cultura popular i tradicional catalana han aconseguit l'acreditació de la UNESCO, projectant universalment un dels

fets diferencials més característics del poble català: la capacitat d'associar-se per resoldre problemes col·lectius.

Apunt biogràfic:

L'ENS de l'Associacionisme Cultural Català, actualment presidida per Antoni Carné, és una entitat que agrupa a les vint-i-vuit federacions* més representatives de la cultura popular i l'associacionisme cultural català, amb milers d'entitats i una multitud de persones associada arreu del territori. El seu objectiu és generar espais de debat, de reflexió comuna i d'intercanvi d'experiències per potenciar el món associatiu cultural, i constituir un espai de relació amb les institucions públiques i privades per tal de que tingui cada vegada una major consideració i incidència en la societat catalana. Edita la revista Canemàs, de periodicitat bimensual, que recull estudis sobre cultura popular i associacionisme, i Tornaveu, quinzenal. El 2008 organitzà el primer Congrés de l'Associacionisme Cultural Català.

**Federació de Cors de Clavé; Moviment Coral Català; Federació de Grups Amateurs de Teatre de Catalunya; Federació Catalana de Societats Musicals; Federació Sardanista de Catalunya; Fundació La Roda; Agrupament d'Esbarts Dansaires; Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya; Gran Orient de Catalunya; Agrupació del Bestiari Festiu i Popular de Catalunya; Coordinadora de Trabucaires de Catalunya; Federació Catalana de Pessebristes; ADIFOLK; Moviment Laic i Progressista; Fundació Paco Candel; Coordinadora de Pastorets de Catalunya; Federació de Diables i Dimonis de Catalunya; Secretariat de Corals Infantils de Catalunya; Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana; Federació Catalana de Catifaires; Coordinadora d'Entitats de Cultura Popular i Tradicional de Barcelona Vella - La Casa dels Entremesos; Associació Catalana de Puntaires; Federació de Colles de Falcons de Catalunya; Casals de Joves de Catalunya (entitat*

adherida); Federació de Cors de Clavé Catalunya Nord (entitat adherida); XarxAteneu (entitat adherida); Associació Coordinadora de Ball de Bastons de Catalunya (entitat adherida); Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO (entitat adherida).

Patronat de la Fundació Paco Candel

El patronat supervisa les polítiques i estratègies institucionals. Els membres de patronat son acadèmics, polítics, escriptors, periodistes, activistes culturals i personalitats de la societat catalana amb coneixements, experiència i sensibilitat en temes de drets humans i migracions, així com del context socio-econòmic i polític català, espanyol i europeu.

L'actual patronat de la Fundació Privada Paco Candel està format pel president Pere Baltà i Llopart; la secretària Joana Gardés Rodríguez; el tresorer Julio Baños Soria; i els vocals Salvador Cardús i Ros, Rafael Hinojosa, Immaculada Moraleda Pérez, Jordi Pujol i Soley, Isabel Clara Simó Monllor, Ferran Soriano Rivero, Mònica Terribas i Sala i Joan-Pere Viladecans.

En anteriors edicions el Memoraial també ha reconegut la tasca de: Fundació Lluís Carulla; COOP 57; Joan Carles Peris; Josep M. Forn i Costa; Lluïsa Celades i Mediavilla, i Josep Fran i Ayudan; Fermí Marimón i Marimón; Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya; o la Parròquia Mare de Déu de Port, entre d'altres.